A°. 1827. N°. 18

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 5 Mei.

N E D E R L A N D E N.

BREDA den 4 Mei.

Wij hebben in onze Courant van den 28 April ll. melding gemaakt van de langdurige onthouding van spijs en drank van *Engeltje van der Vlies*, wonende te Pijnakker. — Wij vertrouwen onzen lezeren geenen ondienst te doen met hun de volgende aanmerkingen hieromtrent mede te deelen: De verhalen van dergelijke gevallen zijn niet nieuw maar zelfs zeer oud. — Men leze hier over het werk van den beroemden Haagschen Med. Doct. *Stalpart van der Wiel, observationes rariores*, te Leijden in 1727, juist eene eeuw geleden, gedrukt; daar zal men in het 2de deel van pag. 134 tot pag. 185, eene reeks van tusschen de 30 a 40 dergelijke gevallen vinden opgeteekend. Doch wat zegt deze schrijver? Zie hier zijne eigene (overgezette) woorden pag. 156, » ik echter houde (met alle de schrijvers welke hij aldaar opnoemt) alle deze vertelseltjes van zoo veel-jarige onthouding van voedsel met regt voor verdacht en valsch; zoo als ook de ondervinding bewezen heeft; vroeger of later toch wordt het bedrog ontdekt, » waarvan ik hier eenige voorbeelden, op dat de lezer zich voor misleiding » hoeden moge, bijvoege."

Twee van de nu volgende voorbeelden willen wij slechts aanstippen: bij eenen, van voedsel zich onthoudenden, heeft men zijne kaarsen bevonden te bestaan, uit fijn gehakt hoendervleesch, met zuiker en kaneel vermengt, en overdekt met eene dunne laag kaars-smeer.

Een Meisje dat zich ook zeer lang van alle voedsel onthield, en zeer vroom scheen, of wilde schijnen, had altoos twee bijbels bij haar, de eene was een echte bijbel, doch de andere, die volmaakt in uiterlijke gedaante naar den echten geleek, was hol en met marsepein gevuld.

Om eene daadzaak, welke dan ook, die tegen de ervaring schijnt te strijden, te bewaarheden, is het noodig de grootste behoedzaamheid in acht te nemen.

En nu vraagt men zich, heeft dit in het geval van *Engeltje van der Vlies*, plaats gehad? men zal zeggen: ja! Want de heer *Serpenstein Lutscher* als President, en de heer *O. C. Outijd* als Secretaris van de Provinciale geneeskundige Commissie te 's Hage hebben dit met hunne onderteekening bekrachtigd. — Maar wat hebben deze in ons Vaderland zoo beroemde en achtenswaardige mannen, bekrachtigd? — Niet hunne eigene ondervinding, niet de daadzaak zelf, — maar het berigt, der door vier, door hen uit eene andere stad gekozene vrouwen, gegeven; en dezer vrouwen verklaring *alleen*, certifieren zij; — meer en anders niets.

BRUSSEL den 30 April.

De prins *van Schwarzemberg*, komende als koerier van Londen en met depeches voor het hof van Weenen belast, is gisteren avond alhier aangekomen en aan het hotel *Bellevue*, afgestapt.

UTRECHT den 3 Mei.

Gisteren morgen om 10 uren is door deze stad gepasseerd, Z. K. H. de Prins van Oranje, komende van Brussel, en Hoogstdeszelfs reize naar Soestdijk voortzettende, van waar Hoogstdezelve heden nacht om 12 uren weder door Utrecht naar 's Hage gepasseerd is.

T U R K IJ E N.

KONSTANTINOPEL den 10 April.

(Door buitengewone gelegenheid.) De Porte bevindt zich in betrekking tot de onderhandelingen met de Europesche Mogendheden, in dezelfde positie, en heeft nog geene bewilliging verleend.

Uit den Archipel zijn de berigten voor de Porte bij voortduring ongunstig, ofschoon men omtrent de werkelijke ontzetting van het Acropolis van Athene, en de geheele nederlaag des Seraskiers, nog geene authentieke berigten bekomen heeft. Indien deze geruchten zich mogten bevestigen, alsdan zouden de zaken der Porte van gedaante veranderen en zij zelve welligt genoodzaakt worden de bemiddeling der Christen Mogendheden te verzoeken. Doch zoo lang de Porte eenigzins kans ziet om de Grieken te onder te brengen, zal zij de tusschenkomst verwerpen. — De vele versterkingen welke zij naar Griekenland zendt, doet ook haar oogmerk ten duidelijkste kennen.

D U I T S C H L A N D en Aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 28 April.

Den 18 Maart werd een geheel huisgezin te Steinkirchen door het gebruik van waterscheerling of dolle kervel vergiftigd, welke de knecht te huis had gebragt. Men had dezelve voor selderij-wortel gehouden en met aardappelen gegeten. De knecht, welke spoedig na den maaltijd naar het land was gegaan, stierf bij gebrek aan dadelijke geneeskundige hulp, aan de gevolgen der vergiftiging, doch het overige huisgezin, uit 6 personen bestaande, werd bij tijds gered.

F R A N K R IJ K.

PARIJS den 29 April.

Heden heeft de groote revue over de nationale garde van Parijs, in het Veld van Mars, plaats. Z. M. de Koning is om één uur te paard gestegen om zich derwaarts te begeven. Z. M. had aan zijne regterhand den *Dauphin* en aan de linkerhand den hertog van *Orleans* en den hertog *de Chartres*, en was van eene luisterrijke etat-major vergezeld.

De kommandeur *de Rocha-Pinto*, gezant van den Keizer van Brazilie, is uit Weenen alhier terug gekomen, zonder het doel zijner zending bereikt te hebben.

De brieven van Rio-Jeneiro, van den 18 Februarij, melden dat de Oostenrijksche gezant bij den Keizer don *Pedro*, ook niet in zijne zending geslaagd is, en dat de heer *Neumann* alzoo naar Europa zal terug keeren.

Uit Lissabon schrijft men in dato den 11 April, dat het spaansche gouvernement eindelijk besloten heeft tot de teruggave van 360 paarden, welke de Portugesche rebellen waren ontnomen, doch door het Spaansche gouvernement onder eenige voorwendsels waren terug gehouden. Dezelve zijn thans door den Spaanschen generaal *Monnet* ter beschikking gesteld van den markies *de Sampaijo*, inspecteur-generaal der Portugesche kavallerie.

Uit Spanje schrijft men, dat de Carlisten geenzins in hun oogmerk slagen. De markies *de Campo Sagrado*, schrijft uit Barcelone, dat zij pogingen hebben gedaan om het bekende opperhoofd der guerillas, *Misas*, tot hunne partij over te halen en deel aan den opstand te nemen; doch deze had zijnen dienst den gouverneur aangeboden, welke hem een kommando van 200 man had opgedragen, waarmede hij de rebellen vervolgde.

Van den 30 April.

Gisteren hebben de inwoners van Parijs en de nationale garde, bij gelegenheid van de groote revue in het veld van Mars, hunne gevoelens [illegible] gelegd. Zoodra de Koning met zijn gevolg verscheen, weergalmde de lucht van het gejuich van *leve de Koning*. De nationale garden uit 12 legioenen bestaande, omtrent 20,000 man uitmakende, waren in twee linien geschaard, hebbende den hertog van *Reggio* aan hun hoofd, welke den Koning te gemoet reed. Terwijl de Koning door de gelederen reed, werd hij weder met gejuich ontvangen; doch men hoorde ook het geschreeuw van *leve het Charter! weg met de ministers! weg met de Jesuiten!*

De *l'Etoile* zegt, dat terwijl de Koning voorbij het 7de legioen reed, Z. M. een onbetamelijk geschreeuw hoorde. De Koning deed eenige uit de gelederen komen en zeide, met waardigheid, dat hij gekomen was om hulde en geene lessen te ontvangen.

Het *Journal du Commerce* zegt, dat, terwijl de Koning voorbij het 2de bataillon van het 2de legioen grenadiers passeerde, een hevig geschreeuw werd aangeheven; de hertog van *Reggio* beval de stilte, doch het geschreeuw herhaalde zich. Hij beval dat men een grenadier zoude arresteren, doch de grenadiers wierpen zich voor hunnen kameraad, zoo dat de gendarmes hem niet konde bekomen.

De andere dagbladen zeggen alleen dat 3 à 4 legioenen bij herhaling hunnen haat tegen het ministerie hebben aan den dag gelegd, en dat zij vooral na den afloop der revue in de straat van Rivoli, onder de vensters van den heer *de Villèle* een hevig geschreeuw van: *Weg met de Ministers! Weg met de Jezuiten!* hebben doen hooren, welk geschreeuw ook door de inwoners met geestdrift herhaald werd.

Nadat de Koning de gelederen doorloopen had, plaatste hij zich voor de militaire school en deed de legioenen voorbij hem defileren, welke het gejuich van: *Leve de Koning, leve de Dauphin, leve het Charter, leve de Vrijheid der Drukpers!* herhaalden. Z. M. welke ten 1 ure naar de revue was vertrokken, is ten 5 uren in de Tuilerien terug gekomen.

Op denzelfden dag heeft de Koning het volgend besluit genomen:

» KAREL, door de gratie Gods enz.

» Op het rapport van onzen minister-secretaris van Staat voor het departement van binnenlandsche zaken,

» Hebben wij besloten en besluiten, het geen volgt:

» Art. 1. De nationale garde van Parijs is afgedankt.

» Art. 2. Onze minister enz."

— Hoe het in Spanje nog toegaat toont het volgende: — De markies van *Cabrinana*, behoorende tot eene der voornaamste geslachten van Cordova, werd beschuldigd een vrijmetselaar te zijn. Op bevel van den kapitein-generaal van Grenada, werd hij in hechtenis genomen, en op last van den regent der kanselarij van Grenada, met een kogel aan iederen voet, op een ezel van gevangenis tot gevangenis van Cordova naar Grenada vervoerd, waar hij, bewaakt als de snoodste misdadiger, aankwam. De graaf van Caralja don *Francisco van Escovedo*, had men, om gelijke redenen, op dezelfde wijs behandeld, in weerwil van zijnen hoogen ouderdom. Sinds ongeveer twintig maanden zuchtte hij in den kerker. Onlangs werd te Grenada uit

Madrid order ontvangen om alle vrijmetselaarszaken onverwijld af te doen. Hoezeer het onderzoek van geene zaak nog ver genoeg was gevorderd om vonnis te kunnen vellen, ging men nogtans daartoe over. De zoogenaamde vrijmetselaars werden tot zes, acht en tien jaren galeistraf veroordeeld. De graaf van Caraija behoorde tot dit getal. De markies van *Cabrinana*, van wien hier boven gesproken is, hetzelfde lot duchtende, heeft zich in de gevangenis met een pennemes den hals afgesneden. — Dezer dagen is te Grenada een koninklijke vrijwilliger opgehangen, die in dronkenschap geroepen had: *Muera el reij!* (Sterve de Koning!)

Mengelingen.

Bij het vernemen der tijding van het intrekken der Concept-wet op de Policie der Drukpers, in Frankrijk, den 17 April 1827.

Daar klinkt een galm van uit het oor,
  Waar Vrijheid eens verscheen;
Maar, door der Franschen wuften voet,
  Baldadig werd vertreên:

Van uit dat Rijk, van waar 't Geweld,
  Een tal van offers bragt,
Dat, of door koude of hongersnood,
  Of 't moordstaal werd geslagt;

Van uit dat land, dat eens den schrik
  Der Vorsten van 't Heelal,
Zag tuimlen van zijn ijzren troon,
  Naar St. Helena's wal;

Van uit dat veld, waar Vorst, waar Held,
  Waar Roomsch en Onroomsch zwier:
Dat, eens vooral, was perk gesteld
  Aan Kerk- en Staats-umoer;

Van daar, waar toen de lieve Vreê,
  Haar aanblik had gewend,
In hoop dat nooit gewetensdwang,
  Meer 't menschen regt miskent;

Van uit die stad, waar 't eerlijk hart,
  Vergeefs zich had gevleid;
Waar les noch ondervinding gold,
  't Vertrouwen werd misleid;

Van uit die zaal, waar Schijndeugd, trotsch
  Op overmagt en list,
De Vrijheid naar de hart-ader stak,
  Haar lot reeds had beslist;

Waar Vrijheid riep: „ Schenkt, *Pairs!*
  „ De Drukpers lijdt gevaar! (schenk hulp
„ Ze is 't eenigst' wat mij hier nog rest!
  „ Redt, redt haar uit 't gevaar,

De Geest des tijds vreest boei nog ban;
  Bezielde Amerika!

Haast dankt de Griek den Brit, den Rus,
  En 't menschdom juicht *vivat!*

Ook heller klinkt nu uit die zaal,
  Waar roem, waar eer gebiedt,
Waar 't meerendeel, nu 't vrijheid geldt,
  In Frankrijks val voorziet.

Van daar klinkt in des Konings oor,
  Een' stem: „ Zie toe, o Vorst!
„ Dat niet weldra gij en uw volk
  „ Des veinsaards dwangjuk torscht,

„ 't Is tijd! of 't is met u gedaan,
  „ Zie Spanje alreê verplet!
„ Bemint ge Altaar, Troon en Rijk,
  „ Neem dan terug uw wet."

Geen woelziek graauw, geen bajonet,
  Schrijft *Karel* wetten voor:
Hij leent aan 't beste deel des Volks,
  Vrijwillig, thans gehoor!

Hij luistert naar den edlen raad,
  Weerstreeft de dwingelandij!
Herroept nu de eens ontworpen wet;
  De Drukpers blijft thans vrij!

De Vrijheid reikt den Vorst haar hand;
  De Hoofdstad is verheugd;
En Frankrijk jubelt heinde en ver,
  In 't eind, om 's Konings deugd.

Deez' toon treft Haarlems achtbaar woud,
  In zegerijk vivat!
En de Echo schudt het leemgebouw
  Van helschen *Loyala!*

Dat nu de fel bedreigde pers,
  Zich harer waardig toon;
En Frankrijk zwere, als Nederland,
  Bij Charter en den Kroon.

(*Zie Advertentie-Blad* No. 35.)

EPIGRAMME.

Die Knollen voor Citroenen koopt,
Is waard dat hij met bellen loopt.

136ste Koninklijke Neder! Loterij.

TWEEDE KLASSE.

1ste Lijst. No. 4095, een premie van *f* 1000. No. 2208, een prijs van *f* 1000. No. 9189, een prijs van *f* 5000.

2de Lijst. No. 27675, een prijs van *f* 1000.

3de Lijst. No. 33255, 28546, 28041, 37343, 28742 ieder een prijs van *f* 1000.

4de Lijst. Geene.

5de Lijst. No. 13401, 15607, ieder een prijs van *f* 1000. No. 6522 een prijs van *f* 12500. No. 29576, een prijs van *f* 1000.

6de Lijst. Geene.

7de Lijst. No. 9510, een prijs van *f* 1000. No. 4501, een prijs van *f* 2500. No. 15866, een prijs van *f* 1000.

8ste Lijst. Geene.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda, van den 4 Mei 1897.

	Gl.	Ct.
Het Mudde Tarwe	*f* 7:	44
——— Rogge. (nieuwe)	6:	39
——— Gerst. (zomer)	00:	00
——— Boekweit (Nieuwe)	5:	00
——— Haver	00:	00
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	00:	30
Grof ——— idem	00:	25
Boter idem	00:	70
Zand Aardappelen [Vat of Mudde]	3:	00
't ½ Ned. pond Fijn Tarwe Brood	00:	15
De 1 ——— Grof. idem.	00:	15
De 2 ——— Boekweit	00:	17
De 3 ——— Roggen Brood.	00:	30
Het Ned. Pond Rundvleesch.	00:	00
——— Kalfsvleesch	00:	00
——— Schapenvleesch	00:	45
——— Versch Varkenvleesch	00:	35
——— Gerookt idem	00:	75
Het 500 pond Hooi.	00:	00
——— Stroo (Rogge)	00:	00
Het 1000 Eiken Telhout	2:	90
——— Doof Hout	1:	79
De Kar Spaanders	3:	40
——— Struiken	3:	60
De 100 Mutsaard	2:	80

** Getrouwd.

J. U. L. SCHAETZEN,
Verificateur der Registratie in de Provincie Noord-Braband.

TONGEREN, den 30 April 1827.

met

H. L. RUBENS,

NB. Uit hoofde van wederzijdsche uitgebreide familie-betrekkingen en bekenden, zij deze tot algemeene kennisgeving

ADVERTENTIEN.

EXTRA-ORDINAIRE VERKOOPING.

Op *Woensdag den 9 Mei* 1827 en volgende dagen, aanvangende 's voormiddags ten 9 ure, door en ten huize van den Griffier VAN DEN ENDEN, op de Groote Markt te *Breda*, bestaande in circa 1200 differente soorten van SPIEGELS en PLATEN, zoo in Landschap als Historie, gekleurd en enkel zwart, eene brillante Albasten Pendule met schoone Bloemglazen en Stulpen, een nieuw dubbeld Jagtgeweer, verscheide voorwerpen van Sieraad en Smaak, verder eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, als Ledikanten, Bedden, Stoelen, Tafels, Secretairs, Commodes, Dien-Buffets, enz.

Alle welke Goederen den dag voor de Verkooping, op de gewone uren kunnen worden gezien.

EXTEROOGEN-VIJLEN.

H. J. VAN DEN GOORBERGH, Apothekar in de *oude witte Pluim* op de Groote Markt, Litt. D. No. 110 te BREDA, maakt het geëerd publiek bekend, dat hij een DEPOT heeft bekomen der alom vermaarde *goedgekeurde* Chemische EXTEROOGEN-VIJLEN, van den heer MOSES OESTREICH.

Dezelve zijn bij bovengemelde te bekomen, tegen de prijs van *f* 1 50 het stuk, benevens een berigt, hoedanig men zich, van dezelve moet bedienen.

§ § § Op Woensdag den 16 dezer zal de Trekking plaats hebben van de uitgebreide en van veele aanzienelijke Prijzen voorziene Verloting zoo in Heerlijkheden en vaste Goederen, als rijke kostbaarheden van Brillanten en Zilverwerk, daar door de gunstige verdeeling der prijzen het achtste aandeel een prijs trekken moet, de prijzen zijn de volgende:

1° De beroemdste en grootste IJZER FABRIEK in Europa te St. Lorenzo, of eene aflossings somma van	*f* 96,000 Ned. Ct.
2° Het KASTEEL te Gratz, vrij van Belasting of	» 19,200 idem.
3° Het rijke DAMES GARNITUUR van BRILLANTEN of	» 6,000 idem
4° Een Modern ZILVER TAFEL-SERVIES zwaar bewerkt of	» 2,400 idem
5 GELDPRIJZEN te zamen	» 4,300 idem
12048 Kleinere GELDPRIJZEN te zamen	» 208372 idem

Aandeelen à *f* ... en bij de 10 een gratis, verkrijgbaar bij L. DEUTZ. en Comp. te *Amsterdam*, en te *Breda* bij den Heer A. LOONEN, alsmede bij de reeds bekende Heeren Correspondenten, in alle plaatsen des rijks.

** Bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekhandelaar te *Breda*, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. LEONARD en LOTJE, Dichtstuk, door E. W. VAN DAM VAN ISSELT; uitgegeven ten voordeele der noodlijdenden door den jongsten Watersnood, gr. 8o Beerpapier . . . . - 0,70

Bij de steeds drukkende onheilen en toenemende schade door het water aangerigt, mogen Dichter en Uitgever beide het genoemd Dichtstuk, 't welk op de rampen van overstrooming en watersnood betrekking heeft, aan hunne weldadige Landgenooten aanbieden, in de hoop, dat zij zich aan die kleine offer, ter leniging van zoo droevige onheilen niet zullen onttrekken.

II. Het woord aan de jongere vriesche Geneeskundigen, over de behandeling der thans in deze provincie Heerschende Ziekte, van J. VITRINGA COULON, President der Provinciale Geneeskundige Commissie in Vriesland, onderzocht, en als bijdrage tot de geschiedenis dezer ziekte aangeboden, door G. L. RIDDER, Med. Doctor, Officier van gezondheid der tweede met den graad van eerste klasse, bij het korps *Rijdende Artillerie*. . . . . - 0,60

III. Oefeningen, tot bevordering van kennis der gezonde Leer, en van ware vroomheid, vooral bij Gereformeerde Christenen. . . - 0,50

IV. *Burgerlijk Wetboek*, opgehelderd door deszelfs gronden en door voorbeelden; met de oplossing, onder elk artikel, van de moeijelijkheden, zoo wel als van de voornaamste regtskwestien, welke de tekst oplevert, in de definitien van alle regtstermen, door J. A. ROGRON, advokaat bij 's Koningsraden en het hof van cassatie. Naar de 3e. uitgave, houdende de veranderingen, wijzigingen en nieuwe verordeningen van het wetboek voor het koningrijk der Nederlanden, uit het fransch vertaald door C. J. VAN HEUSDEN, Jz., regter ter instructie bij de Regtbank van eersten Aanleg, zitting houdende te Breda. Eerste deel, eerste stuk. . . . . - 1,30

Nog is bij bovengemelde van de pers gekomen, het werk getiteld: JEZUS CHRISTUS IN ZIJNE HEILIGEN, of *Gallerij van voorbeelden uit de schriften des Nieuwen Verbonds*, tot bevordering van Evangelisch geloof en deugd, in de heilige, algemeene, christelijke kerk, beschouwd door ALEXANDER DE KONING, Predikant te Meppel.

Bij Inteekening - 3,85
Buiten Inteekening - 4,5.

Het PORTRET van *Mevrouw* ZIEZENIS geb. WATTIER is bij den uitgever dezes te bekomen. . . . . à *f* 1,50

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, Boekdrukker en Boekverkooper.